

НАРОДНА УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ

ІСПАНСЬКА МОВА

Навчальний посібник з граматики іспанської мови
для студентів 2 курсу, які навчаються за спеціальністю
035 «Філологія»

Видавництво НУА

НАРОДНА УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ

ІСПАНСЬКА МОВА

Навчальний посібник з граматики іспанської мови
для студентів 2 курсу, які навчаються за спеціальністю
035 «Філологія»

Видавництво НУА
Харків
2022

УДК 811.134.2'36 (072+075.8)

I-88

*Затверджено на засіданні кафедри
германської та романської філології
Народної української академії.
Протокол № 3 від 03.10.2022*

У п о р я д н и к
Р е ц е н з е н т

Т.Ф. Бочарникова
канд. пед. наук *Н.О. Прус*

I-88 **Іспанська мова:** навч. посібник з граматики ісп. мови для студентів 2 курсу, які навчаються за спеціальністю 035 «Філологія» / Нар. укр. акад., [каф. герман. та роман. філології ; упоряд. Т. Ф. Бочарникова]. – Харків : Вид-во НУА, 2022. – 56 с.

Навчальний посібник складається із правил і вправ на розуміння та закріплення однієї з найважчих тем граматики іспанської мови – умовного способу (Modo Subjuntivo). Мета посібника – виробити у студентів навички автоматичного вживання граматичних моделей у розмовній мові шляхом їх багаторазового повторення.

УДК 811.134.2'36 (072+075.8)

© Народна українська академія, 2022

CONTENIDO

Значення та вживання умовного способу (Modo Subjuntivo)	4
I. Уживання subjuntivo у складнопідрядних реченнях.....	4
II. Уживання subjuntivo у простих реченнях.....	111
III. Уживання часів умовного способу (Modo Subjuntivo).....	12
3.1. Presente de subjuntivo	12
Ejercicios	13
3.2. Pretérito imperfecto de subjuntivo.....	22
Ejercicios	26
3.3. Pretérito perfecto de subjuntivo	29
Ejercicios	30
3.4. Pretérito pluscuamperfecto de subjuntivo	33
Ejercicios	35
EJERCICIOS DE RESUMEN	39

Значення та вживання умовного способу (Modo Subjuntivo)

Форми умовного способу (*modo subjuntivo*) вказують на можливість, необхідність чи бажаність дії. Порівняно з формами дійсного способу вони не мають чітких часових обмежень.

Часові форми умовного способу (*modo subjuntivo*) використовуються переважно в підрядних реченнях, хоча можуть вживатися і в незалежних.

I. Уживання *subjuntivo* в підрядних реченнях

Уживання часів умовного способу (*modo subjuntivo*) в підрядних реченнях обумовлено типом цих речень, часовим співвідношенням дієслова і лексичним значенням присудка головного речення. Слід особливо підкреслити, що волевиявлення та оцінка того, хто говорить, виражені в головному реченні, надають вирішальний вплив на необхідність застосування в підрядному умовного способу (*modo subjuntivo*).

1. Уживання *subjuntivo* в підрядних

реченнях додатку (oraciones subordinadas de complemento)

Subjuntivo вживається у підрядних реченнях додатку, якщо присудок головного речення вказує на:

а) волевиявлення (наказ, дозвіл, заборону, прохання, побажання тощо):

Mira, no **quiero** que *vayas* al baile. – Слухай, я не хочу, щоб ти йшла на танці.

¿Quién **ha dispuesto** que *vengan* a trastear mis papeles estos hornbres? – Хто дозволив, щоб ці люди рилися в моїх паперах?

Te **suplico** que no *bebas*, Lorenzo. – Я дуже тебе прошу, Лоренцо, щоб ти не пив.

Por eso le **recomendaba** su madre con tanto interés que *visitase* aquella casa. – Тому її мати так наполегливо радила їй відвідувати той будинок.

Дієсловами, що виражають волевиявлення, є такі: *aconsejar, conceder, conseguir, desear, disponer, exigir, impedir, lograr, mandar, merecer, ordenar, pedir, permitir, preferir, pretender, prohibir, querer, recomendar, rogar, solicitar, suplicar*.

Примітка. Дієслова **decir, escribir, comunicar** тощо можуть передавати не тільки повідомлення, але й наказ. У цьому випадку вони вводять у підрядному реченні **modo subjuntivo**:

El profesor **dice** al estudiante que *tome* la tiza. – Викладач говорить студенту, щоб він узяв крейду.

Ayer le **comunicaron** que *viniese* a la fábrica. – Учора йому повідомили, щоб він прийшов на фабрику.

Порівняйте: Ignacio **dice** que *cenas* (Ігнасіо каже, що ти вечеряєш) та Ignacio **dice** que *cenese* (Ігнасіо каже, щоб ти повечеряв).

б) почуття (радість, горе, страх, здивування, захоплення, жаль тощо):

Yo **me alegre** de que *hayan terminado*. – Я радий, що вони закінчили.

En aquel momento **temí** que mi vecino Olerón *hubiese oído* el ruido. – У той момент я боявся, що мій сусід Олерон почув шум.

Solo **siento** que don Ramon no *pueda* ver estas cosas. – Я жалкую тільки за тим, що дон Рамон не може цього побачити.

Найбільш характерними дієсловами цієї групи є: *admirarse, alegrarse, agradecer, extrañarse, lamentar, sentir, sorprenderse, temer(se)*.

Фразеологічні одиниці, що виражають почуття, типу **tener miedo** (відчувати страх), **estar alegre** (відчувати радість), зазвичай вводять у підрядному реченні **modo subjuntivo**:

Me da mucha pena que *tengan* que irse. – Я дуже жалкую, що ви повинні поїхати.

Примітка. Уважається помилковим вживання типу: *Yo me alegre de que yo no lo haya hecho* (Я радий, що не зробив цього), оскільки у подібних реченнях вживання одного й того самого підмета у головному і у підрядному реченнях стилістично не є коректним. У таких випадках дієслово у підрядному реченні

замінюється інфінітивним зворотом: *Me alegro de no haberlo hecho.*

в) думка, судження, переконання тощо, причому дієслово в цих випадках має обов'язково стояти в заперечній формі:

No pienso que la tarea sea tan fácil. – Не думаю, що завдання буде настільки легким.

No creía que aquí *hubiese* un hombre capaz de portarse así. – Я не припускала, що тут знайдеться чоловік, здатний так себе поводити.

Los viajeros **no sospechaban** que pronto *viesen* el mar. – Мандрівники не підозрювали, що скоро побачать море.

Найбільш поширеними дієсловами цього типу є: *(no) admitir, afirmar, asegurar, creer, imaginar, (no)insinuar, jurar, juzgar, manifestar, pensar, predecir, prever, prometer, sospechar, suponer.*

Якщо ці дієслова у заперечній формі стоять у питальному реченні, то у підрядному реченні повинні вживатися **modo indicativo** або **modo potencial**:

¿**No piensan** ustedes que pronto *lloverá*? – Чи ви не думаєте, що скоро піде дощ?

Якщо у головному реченні присудок стоїть у заперечній формі наказового способу, то у підрядному реченні дієслово вживається у **modo indicativo**:

No creas que les *envidio*. – Не думай, що я їм заздрю.

No crea usted que *me enfado* con usted. – Не думайте, що я серджуся на вас.

Особливе місце у групі займають дієслова, що передають сумніви і заперечення: **dudar** (сумніватися), **ignorar** (не знати), **negar** (заперечувати) тощо. Завдяки своїй семантиці вони уподібнюються в стверджувальній формі згаданим вище дієсловам із запереченням. Тому після них у підрядних реченнях може з'являтися modo subjuntivo:

Dudo que ella *tenga razón*. – Сумніваюся, що вона права.

Niegan que tus amigos *trabajen* aquí. – Вони заперечують, що твої друзі тут працюють.

Dudo que Teresa *haya matado* a ese hombre. – Сумніваюся, що Тереза вбила

цього чоловіка.

2. Уживання *subjuntivo* в підрядних реченнях підмету (*oraciones subordinadas de sujeto*)

В іспанській мові є велика кількість дієслів, що можуть вживатися в підрядних підметових реченнях. Такі речення називаються підметовими, тому що вони замінюють підмет головного речення або уточнюють його. Вживання субхунтиву або індикативу в таких реченнях визначається значенням та властивостями присудка чи безособової конструкції в головному реченні: сумнів, невпевненість, необхідність, ймовірність, можливість:

Es extraño que hasta ahora no *hayamos hecho* una afirmación muy importante. – Дивно, що ми досі не зробили такого важливого запевнення.

Es menester que usted *vea* con sus propios ojos, como está Altamira. – Потрібно, щоб ви на власні очі побачили, в якому положенні знаходиться Альтаміра.

Es preciso que *hagas* un informe magnífico. – Необхідно, щоб ти зробив чудову доповідь.

Найбільш уживаними безособовими зворотами цього типу речень є:

а) звороти, що виражають волевиявлення: *es necesario que, hace falta que, es preciso que, es menester que, es indispensable que, es urgente que, es importante que, es posible que, es imposible que, es conveniente que, conviene que, es probable que;*

б) звороти, що виражають почуття людини: *es extraño que, extraña que, es sorprendente que, sorprende que, es agradable que, es maravilloso que, es doloroso que, duele que, es inquietante que, inquieta que, es repugnante que, consuela que, tranquiliza que;*

в) звороти, що виражають оцінку дії: *es útil que, es inútil que, es bastante que, es difícil que, es cómodo que;*

г) звороти, що виражають ставлення до достовірності фактів, що

повідомляються, вжиті обов'язково в заперечній формі: *no es verdad que, no es cierto que, no es exacto que, no es indiscutible que, no es sabido que, no se sabe que.*

3. Уживання *subjuntivo* в підрядних реченнях означення (*oraciones subordinadas de relativo*)

Підрядні речення означення бувають двох типів, якщо:

- 1) це речення означальне уточнювальне, оскільки дає інформацію, яка допомагає ідентифікувати про що саме йдеться в головному реченні;
- 2) означальне пояснювальне, оскільки дає додаткову інформацію про головне речення.

Subjuntivo вживається у підрядних реченнях означення, які відносяться до підмета чи додатка головного речення, який виражений займенником або ж виражений неконкретно. У цих випадках додаткові пропозиції визначають підлягає, доповнення або обставину головної пропозиції:

Impróngame usted el castigo que señale la ley. – Визначте мені покарання, яке передбачалося б законом.

Ciertas cosas que escribas no deben entenderlas más que tú y yo. – Деякі речі, про які ти напишеш, повинні розуміти лише ти і я.

En cualquier dirección que mire, sólo veo el mar. – Куди б я не дивився, я всюди бачу тільки море.

No ocurría suceso en Alcira que él ignorase. – В Альсірі не було жодної події, про яку б він не знав.

Примітка. Якщо у підрядному реченні означення присудок не пов'язаний з передачею модальних відтінків (або визначеністю/невизначеністю antecedenta), воно вживається в дійсному способі, тому слід звернути увагу на подібні моделі фраз, протиставлених за ознакою *Indicativo – Subjuntivo*:

Conozco un lugar que es muy cómodo para el descanso. – Я знаю одне місце, яке дуже зручне для відпочинку.

Busco un lugar que *sea* muy cómodo para el descanso. – Я шукаю місце, яке було б дуже зручним для відпочинку.

4. Уживання *subjuntivo* в підрядних реченнях обставини

В іспанській мові дуже багато типів підрядних речень обставини. В деяких типах речень слід використовувати індикатив, в інших субхунтив, але в більшості речень використовуються обидва способи.

Підрядні обставинні речення часу, місця та способу дії близькі між собою за значенням, і висвітлюють насамперед умови за яких відбувалися події, описані в головному реченні, і відповідно найзагальнішими питаннями, на які відповідають такі речення є: де? коли? як?

Modo *subjuntivo* вживається у таких обставинних підрядних реченнях:

1) у підрядних реченнях часу, але тільки в тому випадку, якщо дія мислиться як можлива і відноситься до майбутнього. Типовими сполучниками у таких реченнях будуть: *cuando, en cuanto, antes (de) que, apenas, hasta que, luego que, después (de) que, así que, mientras (que)*;

En cuanto llegue Juan se lo digo. – Як тільки Хуан приїде, я йому скажу про це.

Cuando usted *quiera*, patrón, podemos continuar el viaje. – Як тільки ви забажаєте, хазяїне, ми відразу можемо продовжити подорож.

Voy a complacerte... me quedo **hasta que** te *acomodes*... – Доставлю тобі задоволення... я залишаюся доти, доки ти не влаштуєшся...

Antes de que Marcela *pudiese* responder, el joven ... desapareció. – Перш ніж Марсела встигла відповісти, юнак... зник.

Примітка. У тих випадках, коли йдеться про дію реальну (а не ймовірну і, отже, орієнтовану на план майбутнього), використовуються форми *indicativo*: Cuando la miro, me sonrío. – Коли я дивлюся на неї, вона мені посміхається.

При вживанні підрядних речень часу із зазначеними вище сполучниками форми умовного (*modo subjuntivo*) та дійсного способів можуть змінюватись в

залежності від змісту речення:

Nos bañamos cuando *hace* calor. – Ми купаємось, коли буває спекотно.

Nos bañamos cuando *haga* calor. – Ми скупаємося, коли буде спекотно.

2) у підрядних реченнях мети після сполучників: *para que, a fin de que, con tal que*;

Para que no *cupieran* dudas, levantó tres dedos de la mano derecha. – Щоб не було сумніву, він підняв три пальці правої руки.

El canónigo le prometió (a Pepe Rey) presentarle a su sobrino, **a fin de que** éste le *acompañase* a ver la poblacion... – Канонік пообіцяв (Пепе Рею) познайомити його зі своїм племінником, щоб той показав йому місто.

3) у підрядних реченнях способу дії лише в тому випадку, якщо мовець висловлює бажаність або констатує ймовірність будь-якої дії. В інших випадках вживається дійсний спосіб.

Порівняйте.: Debemos vivir como *queremos*. – Ми маємо жити, як хочемо.

Debemos vivir como *queramos*. – Ми маємо жити (так), як ми хотіли б.

4) у підрядних допустових реченнях, якщо дія є передбачуваною і належить до майбутнього.

Типовими сполучниками або зворотами, що виконують роль сполучників, у таких реченнях будуть:

a) **сполучники:** *aunque, aun cuando, a pesar de que, siquiera*;

Los pescadores salieron a la mar **a pesar de que** el viento *pudiera* cambiar cualquier momento. – Рибалки вийшли в море незважаючи на те, що вітер міг змінитися будь-якої хвилини.

Примітка. Якщо дія підрядного допустового речення є передбачуваною і протікає в момент часу, що передує або збігається з моментом дії присудка головного речення, то в підрядному вживається modo *indicativo*:

Aunque hace mal tiempo, los campesinos trabajan en el campo. – Незважаючи на погану погоду, селяни працюють у полі.

б) **звороти** з деякими відносними займенниками: *cualquiera que*,

cualesquiera que, quienquiera que, quienesquiera que;

Quienquiera que sea tu amigo, Pedro le recibirá con los brazos abiertos. – Хоч би хто був твій друг, Педро прийме його з розкритими обіймами.

в) зворот з **прислівником** *dondequiera* (будь-де, всюди):

Dondequiera que se la encuentre ...ella siempre será la delicia de los ojos y la dicha del corazón. – Де б ви її не зустріли... вона завжди втіха для очей і щастя для душі.

г) у підрядних порівняльних реченнях після **сполучника** *como si, cual si* (ніби, наче), причому в цьому випадку використовуються тільки форми *pretérito imperfecto* та *preterite pluscuamperfecto de subjuntivo*, а система узгодження часів втрачає свою силу:

Don Andrés se puso serio de repente, **como si** ante sus ojos *pasase* una pavorosa visión. – Дон Андрес раптом став серйозним, наче перед його очима промайнуло жахливе видіння.

II. Уживання *modo subjuntivo* у простих реченнях

У простих реченнях *modo subjuntivo* вживається:

а) для **передачі побажання, непрямого наказу, обурення, погрози, подиву тощо:**

Que tenga usted grandes éxitos, señor diputado. – Великих успіхів вам, сеньйоре депутате.

¡*Viva la paz!* – Хай живе мир!

¡*Que descansen!* – Нехай відпочивають!

б) для **вираження сумніву, можливості тощо.** У цих випадках *modo subjuntivo* часто вживається після прислівників **quizá(s)** (*може бути*), **tal vez** (*можливо, мабуть*), **acaso** (*можливо, випадково*) та вигуку **¡Qjalá!** (*хоча, хай би, ось би*) тощо. Дія, що передається, як правило, відноситься до теперішнього і майбутнього часу або вважається щойно закінченою:

Quizás no *tenga* tiempo para ocuparme de mis propios asuntos. – Можливо, я

не матиму часу зайнятися власними справами.

¡Ladrones! Ojala os muráis de repente. – Розбійники! Та щоб ви подошли на місце (досл.: одразу ж)!

Acaso hayan arribado a la ciudad. – Можливо, вони вже прибули до міста.

Примітка. Якщо ці прислівники стоять після дієслова, то воно вживається у дійсному способі: Lloverá, tal vez, algún día: Tendrá, acaso, treinta años; Iré, quizá, pasado mañana.

III. Уживання часів умовного способу (Modo Subjuntivo)

Часи умовного способу (Modo Subjuntivo) є відносними і зазвичай вживаються в підрядних реченнях. Вибір конкретного часу, зазвичай, залежить від тимчасової форми присудка головного речення. Як у підрядних реченнях, так і самостійно форми субхунтиво завжди пов'язані з вираженням модальності, тобто, з передачею ставлення того, хто говорить до змісту висловлювання. Дія, що передається різними часами умовного способу, оцінюється як можлива, бажана, ймовірна тощо.

3.1. Presente de subjuntivo

а) Теперішній час умовного способу передає недоконану дію, що відноситься до теперішнього або майбутнього моменту, і вживається в підрядному реченні тільки в тому випадку, якщо присудок головного речення стоїть в одній з наступних форм: Presente de indicativo, Pretérito perfecto de indicativo, Futuro imperfecto de indicativo, Imperativo:

Quiero que repitas esta regla. – Я хочу, щоб ти повторив це правило.

Nadie ha creído que pronto llueva. – Ніхто не вірив, що незабаром піде дощ.

El soldado irá a donde le lleven sus jefes. – Солдат піде туди, куди його поведуть командири.

Déle, por favor, el documento para que lo mire. – Дайте йому, будь ласка, документ, щоб він подивився на нього.

б) Формы Presente de subjuntivo використовуються для передачі значень наказового способу;

в) Presente de subjuntivo вживається також у незалежних реченнях.

Ejercicios

1. Поставте дієслова у дужках у відповідну форму Presente de subjuntivo:

1. Vamos a ver cuando _____ (llegar, vosotros). 2. Es necesario que lo _____ (comprender, tú). 3. El maestro exige que _____ (escribir, nosotros) esta frase. 4. Juan hace señal de que _____ (acercarse, ellos).

2. У наведеному нижче списку вкажіть дієслова, які можуть вимагати вживання форм умовного способу (*modo subjuntivo*) у підрядних реченнях:

Trabajar, explicar, temer, sentir, beber, pedir, sorprenderse, rogar, contar, querer, recomendar, ir, mirar, solicitar, admirarse, prohibir, lavarse, pretender, alegrarse, deplorar, pintar, permitir, lamentar, desear, dar, labrar, exigir, mandar, recibir, ordenar, impedir, merecer, contestar, responder.

3. Поставте дієслова у дужках у відповідну форму Presente de subjuntivo:

a) 1. Te ruego, Pedro, que _____ (callar). 2. El profesor nos manda que _____ (escribir) los ejercicios. 3. Deseo mucho que tú me _____ (escribir) una carta. 4. Le ruego a Ud. que esta noche _____ (cenar) conmigo. 5. Temo que Ud. _____ (olvidar) mi petición. 6. Te aconsejo que _____ (suprimir) este pasaje de tu carta. 7. Lamentamos mucho que vosotros _____ (depender) tanto de aquellos hombres. 8. ¿Quieres que yo _____ (ganar) un premio en la lotería? 9. Nunca permitiremos que alguien _____ (humillar) a nuestros amigos. 10. ¿Te sorprendes de que yo _____ (resistirse) a sus acciones deshonorosas? 11. No te dejo que _____ (fumar). 12. No les permito que ustedes _____ (meter) las narices en este asunto. 13. Os ruego que no _____ (ceder) en vuestro empeño. 14. ¿Es que admites que Felipe no _____ (pagar) la contribución? 15. El jefe manda que los soldados _____ (atacar) al enemigo. 16. Nada impedirá que

Rodrigo _____ (vencer) a su rival. 17. Rogamos que usted _____ (averiguar) la verdad lo más pronto posible. 18. Prefiero que ella no _____ (fingir) nada y _____ (relatarlo) todo.

b) 1. Os sorprendéis de que muchos de ellos _____ (preferir) tal solución del asunto. 2. Te aconsejo que _____ (pensar) bien antes de contestar. 3. El maestro dispone que usted _____ (comenzar) todo de nuevo. 4. Permítame que yo _____ (defender) mi punto de vista. 5. Recelamos que en las circunstancias dadas vosotros _____ (adquirir) suficientes conocimientos. 6. Los excursionistas están contentos de que en el albergue _____ (oler) a pinos. 7. Lamento mucho que tú no _____ (seguir) los estudios en la universidad. 8. Le pido a Ud. que _____ (servirse) el agua mineral. 9. Suplicamos que el empleado _____ (expedir) inmediatamente la carta. 10. ¿No os sorprendéis de que ella _____ (vestirse) con tanta negligencia? 11. Tememos que él no _____ (elegir) lo que le hace falta. 12. Lamento que tú no _____ (sentir) lo mismo que yo. 13. El médico recomienda que vosotros _____ (dormir) al aire libre. 14. Los abuelos están alegres de que el nieto _____ (obedecer). 15. ¿No quieres que nosotros _____ (permanecer) más tiempo en el museo? 16. Temo que él _____ (aducir) los datos que no conoce. 17. El presidente concede que el orador _____ (concluir) su discurso. 18. Me extraño de que ellos me _____ (atribuir) estas palabras. 19. Nos admiramos de que el chiquito no _____ (huir) del perro. 20. La enfermera desea que el enfermo _____ (recuperarse) cuanto antes.

c) 1. Los estudiantes se alegran de que el profesor les _____ (poner) buenas notas. 2. El viajero pide que _____ (traer, ellos) el horario de los trenes. 3. Laura les pide a sus padres que le _____ (dar) consejo. 4. Temo que yo no _____ (poder) venir. 5. Permítame que yo _____ (irse). 6. Os digo que lo _____ (hacer). 7. Preferimos que nos _____ (dar, vosotros) esta posibilidad otra vez. 8. Siento que _____ (saber, vosotros) tan poco. 9. En muchos países la legislación impide que la mujer _____ (tener) igualdad

jurídica con los hombres. 10. La maestra sigue exigiendo que la familia del joven _____ (saber) toda la verdad sobre su hijo. 11. Les ruego que _____ (venir) a las diez y que _____ (traer) consigo unas mochilas. 12. Elvira teme que no _____ (salir) de la casa hasta el día siguiente. 13. Temo que no _____ (ser) Juan el primero en alcanzar la meta. 14. Os prohíbo que _____ (ir) por acá y _____ (estar) con aquellos chicos. 15. Carlos siente mucho que su paisano _____ (querer) marcharse. 16. Os aconsejo que _____ (ver) sin falta la exposición que se ha inaugurado. 17. Te ruego que esta carta no _____ (caer) en manos de Virginia. 18. ¿Por qué te extrañas de que este perfume _____ (valer) tanto? 19. Tememos que desde la última fila vosotros no _____ (oír) nada. 20. Prefiero que todas estas cosas _____ (caber) en la maleta gris.

4. Перекладіть на іспанську мову:

1. Шкода, що вона не піде сьогодні до театру. 2. Ми боїмося, що спектакль йому не сподобається. 3. Я захоплююсь тим, що ви будете учасником такого представницького конгресу. 4. Луїса рада, що її подруга незабаром почне вивчати іспанську мову. 5. Ми побоюємося, що ця подорож відбудуватиметься у важких умовах. 6. Я хочу, щоб ви прочитали це оповідання. 7. Командир наказав солдатам, щоб вони повернулися до десятої години. 8. Він каже, щоб ти не забував про свої обов'язки. 9. Ми просимо вас, щоб ви приділили нам увагу. 10. Батьки пишуть синові, щоб він приїхав на канікули. 11. Валентин просить, щоб йому дозволили скласти іспити до першого січня.

5. Перекладіть речення на українську мову; зверніть увагу на переклад сполучника **que:**

1. Yo le digo a María que te ayude mañana. 2. Yo le digo a María que lo haga mañana. 3. Yo le digo a María que mañana haré todo. 4. Mis padres me escriben que yo vaya a descansar. 5. Mis padres me escriben que van a descansar el mes siguiente. 6. Raúl afirma que al día siguiente vendrá a verte. 7. Raúl te dice que me des todo lo

necesario. 8. Escríbale que venga lo más pronto posible. 9. Dígale a Juan que Ana me ha devuelto los libros.

6. Перекладіть речення на іспанську мову; зверніть увагу на переклад сполучника щоб:

1. Щоб багато знати, треба багато вчитися. 2. Викладач говорить учням, щоб вони виправили всі помилки у контрольній роботі. 3. Він просить, щоб ти вдягнувся тепліше. 4. Ми йому говоримо це, щоб заспокоїти його. 5. Ми йому говоримо, щоб він заспокоївся. 6. Потрібно дуже багато читати, щоб добре розуміти іноземну мову. 7. Щоб добре відпочити, необхідно організувати свій відпочинок. 8. Я прошу, щоб вони поспішили. 9. Вона хоче, щоб вони щодня купували газети іспанською мовою. 10. Потрібно бути дуже сміливою людиною, щоб стверджувати щось подібне. 11. Я пишу йому, щоб він неодмінно прочитав цей роман. 12. Потрібно займатися вранці зарядкою, щоб бути здоровим. 13. Щоб встигнути вчасно, нам необхідно вийти за півгодини. 14. Я кажу, щоб вона прийшла в інститут до третьої години і не пізніше.

7. Поставте дієслова у дужках у відповідну форму Presente de subjuntivo; поясніть причини вживання modo subjuntivo:

a) 1. No creo que Mercedes _____ (ser) muy capaz. 2. Dudo que nosotros _____ (oír) y _____ (ver) bien desde aquel sitio. 3. No pensamos que el médico te _____ (prohibir) los paseos diarios. 4. No aseguras que lo _____ (hacer) pronto. 5. No han sospechado que su hijo no _____ (distinguir) bien los colores. 6. No creo que Rodrigo _____ (gozar) de mala fama. 7. No hemos afirmado que vosotros _____ (juzgar) mal a estos hombres.

b) 1. No creo que _____ (venir) (él). 2. ¿De modo que no crees que _____ (ser) verdad lo que cuenta Pajaróte? 3. ¿Dudas todavía de que todo esto no _____ (ser) obra de tu enemiga? 4. Dudo ahora que yo _____ (ser) hombre de honor. 5. Aunque no creo que _____ (atreverse) los otros ... a venir

esta noche por estos dos. 6. No veo que una cosa _____ (estorbar) a la otra. 7. ¿Y crees tu que me _____ (mandar) (él) a Filipinas, primo?

8. Перекладіть на іспанську мову:

1. Я не стверджую, що він прийде. 2. Він вірить, що літак скоро вилетить. 3. Луїс не думає, що йому вдасться перемогти цього боксера. 4. Я сумніваюся, що вони добре напишуть контрольну роботу. 5. Ми не вважаємо, що наші футболісти мають програти цю зустріч.

9. Перекладіть на іспанську мову:

а) 1. Не сумніваюся, що цей роман їм сподобається. 2. Ми сумніваємося, що вони приїдуть раніше 20 числа. 3. Ніхто не сумнівається, що це дуже порядна та надійна людина. 4. Я сумніваюся, що його слова виявляться правдивими. 5. Вони не сумніваються, що кожен допоможе їм. 6. Я думаю, що доповідь буде готова за тиждень. 7. Я не думаю, що подібні слова сподобаються йому. 8. Не думаю, що він це зробить. 9. Ми вважаємо, що ця помилка буде його останньою помилкою. 10. Не думаю, що він вкотре зробив це. 11. Вона впевнена, що діти зрозуміли її слова. 12. Ми не впевнені, що він незабаром приступить до роботи. 13. Я не впевнений, що ці слова належать цьому авторові.

б) 1. Не думаю, що сніг піде. Чи не думаєте ви, що сніг піде? 2. Ми не віримо, що вона може добре співати. Ви не вірите, що вона може добре співати? 3. Віктор не підозрює, що там станеться. Хіба він не підозрює, що там станеться? 4. Я не обіцяю вам, що прийду. Хіба ви не обіцяєте нам, що прийдете? 5. Ніхто не вірить, що буде хороша погода. Ви не вірите, що завтра буде хороша погода?

10. Поставте дієслова у дужках у відповідну форму *Presente de subjuntivo* (займенник у дужках вказує на особу дієслова); поясніть причини вживання *modo subjuntivo*:

а) 1. Es probable que _____ (llegar) sin tardanza. 2. Es menester que los alumnos _____ (comprar) este libro. 3. Es dudoso que ella nos _____

(escribir). 4. Es necesario que Ud. _____ (cerrar) la puerta. 5. No es cierto que mañana _____ (ir) a hacer buen tiempo. 6. Es indispensable que mañana todos _____ (estar) en la reunión. 7. Es inútil que tú _____ (insistir) en aquello. 8. Es preciso que (vosotros) no _____ (hablar). 9. Es imposible que (ellos) no _____ (comprender) una situación tan complicada. 10. Es fácil que (nosotros) le _____ (hacer) venir. 11. Es probable que me _____ (traer) las entradas a casa. 12. Es preciso que Uds. _____ (ir) de compras. 13. Es conveniente que los presentes _____ (tomar) apuntes. 14. Es importante que ellos _____ (comportarse) de un modo debido. 15. Es posible que tú le _____ (conocer). 16. Es sorprendente que vosotros _____ (volver) a preguntar. 17. Es urgente que tú _____ (terminar) tu trabajo. 18. Es preciso que tú _____ (distinguir) bien estas dos palabras: traer y llevar.

b) 1. Es menester que usted _____ (ver) con sus propios ojos, cómo está Altamira. 2. No lo he decidido todavía, pero es posible que te _____ (dejar) (yo) para mi servicio ... 3. Me arrastre hasta donde ya no es posible que un hombre _____ (arrastrarse) mas. 4. ¿No será necesario que te _____ (presentar) (yo) a mis invitados? 5. Me extraña que usted no la _____ (conocer). 6. Y si es posible, que el Director no _____ (saber) nada. 7. Es preciso que _____ (hacer) (tú) un informe magnífico, sublime. 8. Es preciso que lo _____ (reformular) (nosotros) todo poco a poco ... 9. No me importa que el teniente me _____ (regañar). 10. Dice que divide mi sueldo entre los dos escribientes ... que es justo que ellos lo _____ (ganar) pues están haciendo todo el trabajo. 11. Lástima es que este muchacho _____ (ser) tan travieso, no tiene mala cabeza.

11. Перекладіть на іспанську мову:

1. Можливо, що виліт літака затримається на дві години. 2. Терміново потрібно, щоб він підготував усі необхідні документи. 3. Ймовірно, сьогодні вони вже не прийдуть. 4. Дивно, що цей фільм не зайняв перше місце на фестивалі. 5. Невідомо, що вона думає про ваші слова. 6. Достатньо, щоб Педро

вибачився перед ним. 7. Неправильно, що ці люди не зможуть допомогти Раулю. 8. Необхідно, щоб ваше прохання виконали швидше. 9. Невідомо, що буде з цією дитиною років за п'ять. 10. Приємно, що ви приїдете до нас відпочити. 11. Вражаюче, що це має статися так скоро. 12. Необхідно, щоб усі студенти вчасно здали курсові роботи. 13. Важливо, щоб стадіон добре підготовлений до змагань.

12. *Поставте дієслова у дужках у відповідну форму Presente de subjuntivo; поясніть причини вживання modo subjuntivo:*

1. A la derecha, a babor; en cualquier dirección que _____ (mirar), sólo veo mar. 2. ¿Qué novedad? ... Ninguna que _____ (valer) un cuento. 3. ¿Te ha obligado tu madre a hacer algo que tú no _____ (querer)? 4. Piense usted lo peor que _____ (poder) pensar de un prójimo ... 5. Harás lo que te _____ (mandar) tu madre. 6. Impóngame usted el castigo que _____ (señalar) la ley. 7. Creo que es lo mejor que _____ (poder) (usted) hacer. 8. No quiero nada que no _____ (ser) dormir. 9. Ciertas cosas que _____ (escribir) (tú) no deben entenderlas más que tú y yo. 10. Ya lo creo que sí tiene quien le _____ (ayudar): el mismo Mandinga (*у контексті* диявол). 11. Por lo pronto le advierto que el que _____ (venir) aquí está expuesto a reventar el mejor día. 12. Bueno es que _____ (llegar) a nuestro lado algunos mentecatos, el día que menos se piensa son útiles.

13. *Перекладіть на іспанську мову:*

1. Я не знаю нікого, хто зробив би це краще за нього. 2. Нас цікавить усе те, що могло дати нам нові відомості про цю наукову проблему. 3. Той, хто прийде до цього музею, надовго запам'ятає його експонати. 4. Чи є тут хтось, хто міг би заперечити йому? 5. Візьми з собою всіх, хто буде потрібний тобі. 6. Всім тим, хто б узяв участь у сьогоднішньому концерті самодіяльності, ми будемо дуже вдячні. 7. Тут немає нікого з тих, хто знав би англійську мову. 8. Це та людина, яка виконає будь-яке твоє прохання. 9. Це ті люди, з якими я

хотів би зустрітись. 10. Той, хто сказав би тобі щось подібне, не заслуговує на повагу.

14. Поставте дієслова у дужках у відповідну форму *Presente de subjuntivo*; поясніть причини вживання *modo subjuntivo*:

a) 1. Cuando _____ (terminar) mis estudios iré al campo. 2. Mientras _____ (existir) las armas atómicas, existirá el peligro de una nueva guerra. 3. En cuanto _____ (bajar) el sol, salgo para la aldea vecina. 4. El profesor repasa la lección para que nadie _____ (cometer) un error. 5. Cualquiera que _____ (ser) tu respuesta, no puede cambiarse nada. 6. En cuanto Miguel _____ (estar) libre, vendrá a visitarnos. 7. Una vez más voy a leer el texto para que no _____ (olvidarse) de las palabras y locuciones nuevas. 8. Tan pronto como _____ (regresar), me avisarás. 9. Permaneceré aquí hasta que mis compañeros _____ (acabar) el trabajo. 10. Antes que _____ (casarse), mira lo que haces. *Refrán*. 11. Aunque me lo _____ (decir), no os creeré. 12. Por mucho que _____ (estudiar) la lengua, no podrás alcanzar buenos éxitos. 13. Aunque usted me _____ (reñir), no me ofenderé por sus palabras. 14. Una vez que _____ (recibir) los visados, partiremos para Francia. 15. Mientras _____ (trabajar) en esta empresa, recibiréis un buen salario.

b) 1. Para que no _____ (haber) dudas, yo le entregaré a usted ese dinero en presencia del registrador. 2. ¿No te importa quedarte sola mientras _____ (llegar) las demás? 3. En cuanto _____ (saber) usted a lo que he venido, comprenderá por qué no me fue precisa su estricta invitación. 4. En cuanto _____ (llegar) Juan se lo digo ... 5. Cuando usted _____ (querer), patrón, podemos continuar el viaje. 6. Pero hay que ir allá aunque _____ (reventar) (nosotros). 7. Tan luego como _____ (estar) redactado ese informe me lo enseñaréis para corregirlo ... 8. Algunos floreros están colgados de la pared, otros en el suelo o dondequiera que _____ (poder) lucir en todo su esplendor. 9. Voy a complacerte ... me quedo hasta que _____ (acomodarse) (tú), como

dices. 10. Afina tu oído para que sólo tú _____ (oír) las palabras que quiero decirte, para que nadie más _____ (advertir) ese acento extraño que notas en mi voz, y que inútilmente trato de disimular. 11. Voy a citar a doña Bárbara y a mister Danger de modo que, cuando _____ (presentarse) en la Jefatura, ya no _____ (haber) remedio y tú _____ (poder) exponer tus quejas. 12. Si quiere, yo lo redacto la escritura de manera que no _____ (poder) haber complicaciones con los parientes.

15. Перекладіть на іспанську мову:

1. Як тільки закінчиться прийом, делегати поїдуть до готелю. 2. Ми кататимемося на лижах, коли випаде сніг. 3. Перш ніж почнеться дощ, ми маємо дістатися до селища. 4. Якщо навіть буде погана погода, ми все одно вирушимо на екскурсію. 5. Де б ти не був, я знайду тебе. 6. Якими б не були обставини, ти все одно маєш виконати наказ командира. 7. Робітники залишаються біля верстатів ще на годину для того, щоб це замовлення було виконане вчасно. 8. Футбольний матч відбудеться навіть якщо піде сильний дощ. 9. Педро пропливе стільки метрів, як зможе. 10. Скільки б ти не переконував мене, я все одно залишусь при своїй думці.

16. Поставте дієслова у дужках у відповідну форму Presente de subjuntivo; поясніть причини вживання modo subjuntivo:

1. Adiós, Benita, que _____ (ser) feliz. 2. Pero quizá _____ (convenir) prepararla a usted a la sorpresa. 3. ¡Que _____ (entrar) esos canallas! 4. ¡Que _____ (pagar) (ellos) nuestro trabajo si lo quieren! ¡Y que _____ (aprender) a respetar! 5. ¡Que no me _____ (tomar) un aguacero a cinco leguas de mi casa! 6. ¡ _____ (Vivir) la única pescadora auténtica de "La Gaviota". 7. Que usted _____ (disponerse) a escucharme.

17. Перекладіть на іспанську мову:

1. Хай живе справедливість! 2. Можливо, ти маєш рацію. 3. Нехай йому дозволять увійти сюди! 4. Можливо, він незабаром прийде. 5. Нехай буде вдалою ця подорож! 6. Можливо, вони дадуть відповідь це питання. 7. Нехай

зміцнюється дружба між народами! 8. Хай живе мир у всьому світі! 9. Можливо, погода буде чудовою! 10. Хай буде щасливим Новий рік!

18. *Змініть речення таким чином, щоб присудок підрядного речення слід було вживати в умовному способі (modo subjuntivo):*

Приклад: - Lo compré en cuanto lo ví.

- Lo compraré en cuanto lo vea.

1. Nos bañamos cuando hace calor. 2. Lo vieron cuando fue al estadio. 3. En cuanto llegas, todos nos alegramos. 4. Habla hasta que se cansa. 5. Me lo dice en cuanto se entera. 6. Cuando la miro, me sonrío. 7. Apenas se acuesta, se duerme. 8. Estamos juntos con él desde que viene.

19. *Виконайте вправу за поданим прикладом:*

Приклад: - Descanso cuando me apetece.

a) Descansaba cuando me apetecía.

b) Descansaré cuando me apetezca.

1. Cuando hace buen tiempo, me gusta pasar el día en el campo. 2. En cuanto fuma un cigarrillo, se pone a toser. 3. Se van a la playa cuando pueden. 4. Hasta que le vemos en casa, no estamos tranquilas. 5. Así que termina de cenar, se pone a ver la televisión.

20. *Змініть речення таким чином, щоб присудок підрядного речення слід було вживати в умовному способі:*

Приклад: - Aunque trabaja mucho, no se cansa.

- Aunque trabaje mucho, no se cansará.

1. Aunque viene a casa cada día, nunca lo veo. 2. Aunque han jugado bien, no han ganado. 3. Aunque quiere hacerlo, no puede. 4. Aunque no sabe nada, trata de discutir. 5. Aunque estoy resfriado, voy al trabajo.

3.2. Pretérito imperfecto de subjuntivo

a) Обидві форми Pretérito imperfecto (на -ra та -se) найчастіше вказують на недоконану дію в минулому; вона відбувається одночасно з дією присудка

головного речення або ж відбувається після нього (тобто означає майбутнє в минулому). Крім того, з формою *Potencial imperfecto* у головному реченні *preterito imperfecto* у підрядному умовному може передати можливу чи нереальну дію. Вживання *Preterito imperfecto* коректне лише в тому випадку, якщо дієслово головного речення стоїть в одній з наступних форм: *Preterito indefinido de indicativo*, *Preterito imperfecto de indicativo*, *Preterito pluscuamperfecto de indicativo*, *Potencial imperfecto*, *Potencial perfecto* (нечасто):

Aconseje a mi hermana que **leyera** (**leyese**) las obras de Pablo Neruda. - Я порадив моїй сестрі, щоб вона прочитала твори Пабло Неруди.

Tus padres *querían* que **aprendieras** (**aprendieses**) el francés. - Твої батьки хотіли, щоб ти вивчав (вивчив) французьку мову.

La madre comprendió que en aquellos tiempos muy remotos el hijo *había temido* que le **obligaran** (**obligasen**) a irse de la ciudad. - Мати зрозуміла, що в ті далекі часи син боявся, що його змусять виїхати з міста.

Desearia que **salieras** (**salieses**) a tiempo. - Я хотів би, щоби ти вийшов вчасно.

б) *Preterito imperfecto* вживається також в умовних (*Modo potencial*) підрядних реченнях. У цьому випадку воно вказує на передбачувану дію в майбутньому чи нереальну у теперішньому:

Desmerecerias a mis ojos... si **dieras** crédito a tal necedad. - Ти втратиш багато в моїх очах, якщо повіриш подібній дурниці.

Si yo **tuviera** un arma, *estría* peleando. - Якби я мав зброю, я б зараз боровся.

в) Використання форми на **-ra**, крім випадків ідентичного з формою вживання на **-se**, має свої особливості:

1) форма *Preterito imperfecto de subjuntivo* на **-ra** може використовуватися в ствердних самостійних реченнях та в головному реченні умовного періоду замість *Potencial imperfecto*:

Si *viere* el esquema, **reparara** (= *repararía*) el receptor. - Якби він побачив схему, він би полагодив приймач.

Este hombre **pudiera** (=podría) ser feliz. - Ця людина могла б бути щасливою.

2) іноді (особливо в книжковій іспанській мові країн Латинської Америки) форма Imperfecto de subjuntivo на **-ra** може вживатися замість Pretérito pluscuamperfecto de indicativo:

Se encontraba sin mas recursos que los provenientes de una propiedad que su padre le **regalara** (= *había regalado*). - Він не мав інших коштів, крім тієї власності, яку подарував йому батько.

Ejercicios

1. *Поставте дієслова у дужках у відповідні форми Pretérito imperfecto de subjuntivo (-ra, -se):*

1. El publico pedía que _____ (cantar) una canción más. 2. Juan dijo que _____ (aprender) de memoria este verso. 3. Era preciso que _____ (escribir) el artículo para el semanario. 4. El comandante ordenó que _____ (marcharse) más de prisa.

2. *Поставте присудок головного речення у відповідну форму Imperfecto de indicativo та виконайте відповідні зміни у підрядному:*

1. Juana me lleva al teatro salvo que esté muy ocupado. 2. Es un negocio ruinoso, excepto que se abarquen mercados en el extranjero. 3. Les llevo conmigo con tal de que me ayuden a preparar el acto. 4. Me están haciendo un traje a toda prisa, a fin de que lo pueda estrenar durante la fiesta. 5. No le fiaré ni una peseta más, a menos que me pague lo que me debe.

3. *Поставте дієслова у дужках у відповідну форму Pretérito imperfecto de subjuntivo:*

a) 1. El profesor trataba de explicar su plan a cuantos le _____ (escuchar). 2. Me alegraba (de) que aquel equipo _____ (participar) en las competiciones deportivas. 3. Era una lástima que nosotros _____ (quedarse) en casa cuando hada tan buen tiempo. 4. El domingo pasado di las entradas a tu

primo a fin de que te los _____ (entregar). 5. Eres el primero a quien tenía que dirigirme para que _____ (rectificar) las sumas de las cuentas. 6. Rosa no pudo contarme su nuevo fracaso sin que _____ (humedecérsele) los ojos. 7. Fue extraño que Ricardo lo _____ (contar) sinceramente. 8. Esta aldea no cambió, como si el tiempo no _____ (moverse) sobre aquel lugar. 9. Nos dijeron que _____ (cerrar) la puerta porque hacía frío. 10. Antes de que la mujer _____ (hablar) el joven adivinó qué le traía. 11. Rita se quedó mirándonos para que _____ (entender) lo que sentía. 12. Ya era hora de que _____ (regresar) a tu casa. 13. Si Francisco _____ (quedarse) aquí, le pasaría lo mismo.

b) 1. Temí que una comida tan abundante le _____ (producir) alguna enfermedad. 2. El policía comenzó a registrar el cuarto y apurar a los detenidos para que _____ (vestirse) muy de prisa. 3. Queríamos que tu nos _____ (contar) tus impresiones del viaje. 4. Antes de que el constructor _____ (concluir) sus instrucciones, Ernesto ya había acometido la obra confiada a él. 5. La niña se quejaba como si _____ (sentirse) mejor después de sus quejas. 6. No era menester que tú lo _____ (repetir) una vez más. 7. El entrenador prohibió que los niños _____ (zambullirse). 8. Vicente tenía la esperanza de que nosotros le _____ (conducir) hasta el pueblo. 9. No era indiscutible que Gregorio _____ (traducir) con mucho acierto, porque casi no tenía ninguna práctica. 10. Había de ser como siempre Clementina la que _____ (reír) a carcajadas al oír un chiste. 11. Cómo era posible que yo no _____ (dormir) ocho horas o más, si en víspera no pegué el ojo en toda la noche.

c) 1. No creíamos que la comisión _____ (hacer) algo en su defensa. 2. Nadie sabía que Manuela _____ (andar) con tanto trabajo en aquel entonces. 3. Los soldados nos hicieron señal de que _____ (irse). 4. Te comportas como si _____ (ser) un tonto. 5. No lo afirmaríamos, si no _____ (saber) de qué se trataba. 6. Carlos dijo que no creía que a aquella hora _____ (haber) gente en la oficina. 7. Era imposible que _____ (caber) todo en una sola

valija. 8. Vilma no quería que la salida _____ (caer) en sábado. 9. Dije a ambas mujeres que no _____ (darse) prisa ya que el tiempo no apremiaba. 10. En cada casa por pobre que _____ (ser) hallábamos buena acogida. 11. Nadie creía que vosotros _____ (poder) llegar a tiempo. 12. Los vecinos temían que yo no _____ (estar) en casa en toda la tarde. 13. Lo triste era que tu no nos _____ (proponer) nada bueno. 14. La vieja les miró fijamente como si _____ (querer) reconocerles. 15. Quería ponerla a tus órdenes para que el muchacho no _____ (contradecirse) sin razón. 16. Pasaban los días sin que el cartero _____ (traer) la carta. 17. Aunque _____ (estar) en peores condiciones, yo lucharía por mis derechos. 18. No le entretuvo el abogado con tal que _____ (venir) al día siguiente. 19. La señora Flora se limitó a pedirme que _____ (tener) la bondad de prestarle veinte pesos. 20. Cualquier noticia que _____ (oír) de Barcelona te llenaba de alegría.

4. Поставте дієслова у дужках у Pretérito imperfecto de subjuntivo (пункт а - форма на -se; пункт б - форма на -ra); поясніть причини вживання Pretérito imperfecto de subjuntivo; перекладіть речення на українську мову:

a) 1. El público se impacientaba, silbaba y aplaudía para que _____ (levantar) el telón. 2. Marcela se puso al fin de pie. El le hizo nuevamente un gesto con la mano indicándole que _____ (sentarse), que _____ (aguardar) y siguió atento al auricular. 3. El canónigo, después de ofrecerse para servirle en todo, le prometió (a Pepe Rey-B.B.) presentarle a su sobrino, a fin de que éste le _____ (acompañar) a ver la población ... 4. En el pueblo, donde todo el mundo se conocía, no se ignoraba el estado de gravedad de la muchacha; y, temiendo que _____ (morir) sin confesión, las beatas presionaban de mil formas a los familiares para que _____ (invitar) al cura a visitar a la niña. 5. Firmemente se negó el padre a que el sacerdote _____ (entrar) en su casa y rogó a su mujer que bajo ningún pretexto _____ (dejar) acercarse a la enferma ni al cura ni a las catequistas, (мум.: богомолки). 6. Quien _____ (mirar) fijamente a estos dos viajeros podría tomarlos por hermanos ... 7. No había camino ni senda que

_____ (conducir) directamente a la aldea. 8. La situación presentaba algo más que una simple gravedad. Cualquier descuido, por ligero que _____ (ser), traería el descalabro total. 9. Efigerua oía el diálogo, inmóvil en medio del corredor y sin que un gesto _____ (dibujarse) en su máscara trágica. 10. Si todos _____ (ser) como tú, Gabriel pronto acabarían las picardías que estamos viendo. 11. Benita no estaba en la pieza; si _____ (estar) habría respondido. Si _____ (estar) dormida, cosa imposible, se habría despertado. 12. Quejábase (el empleado) como si le _____ (causar) dolores reumáticos el moverse la mano y cogía el timbre o me mandaba a mí que (timbrar) el informe.

b) 1. Mas entretanto no había uno, ni hombre ni mujer, que no _____ (hacerse) lenguas de él ... 2. Don Narciso se deslizó en un asiento y esperó que el mozo _____ (venir) a traerle el asadito pedido. 3. Nati Blanco se acercó en silencio, sin que los hombres allí congregados _____ (parecer) advertir su presencia. 4. Qué bueno convenciste a Ernesto de que _____ (quedarse). 5. ¿No le gustaría que el Cardenal _____ (bendecir) su unión? 6. Tanto por el lado de Antonio como por el mío, ... es como si nuestra vieja amistad _____ (rejuvenecer). 7. Lo mismo que le importaría a Julián él que yo _____ (volver) a casarme. 8. Usted me ordenó que antes que nada _____ (traer) a ese hombre aquí. 9. A mí no me gustaría que Adolfo _____ (aprender) cocina. 10. Dígame, ¿no conoce por aquí algún hombre que _____ (querer) entrar de peón? Necesitamos un buen mensual. 11. En Madrid oí decir que había temor de que _____ (levantarse) en este país algunas partidillas. 12. ¡Cuántas veces te había pedido que me _____ (ayudar) a entrar aquí. 13. ¡Tres cañas! gritó Joaquín al mesonero. Para que no _____ (caber) dudas, levantó tres dedos de la mano derecha. 14. Si tú _____ (saber) toda la verdad me darías tu absolución, sin más: estoy cierta. 15. ¡Si _____ (saber) aquellos estúpidos quién era aquel con quien se codeaban, ya lo respetarían más! 16. Pero él no se fue. Se quedó en el pueblo, como si cualquier lugar le _____ (resultar) ya indiferente.

5. Поясніть причини вживання Pretérito imperfecto de subjuntivo в умовних реченнях; перекладіть речення на українську мову:

1. Si (él) pudiera volver a empezar, no compraría nada al contado. 2. Si no me conocieran desde el nacer no habrían sido más rumbosos. 3. Nunca supe su nombre y, si tropezara con él por la calle, probablemente no lo conocería. Sin embargo, cada vez que, por un romanticismo descabellado, pensaba en él me torturaba la idea de que si fuera posible volver atrás, si lo encontrara un día de nuevo, mi vida podría transformarse. 4. Yo pensaba que si Pedro Romero resudtase no estaría muy orgulloso de su paisano ... 5. ¡Pobre árbol! Está muy viejecito y encorvado por el peso de los años; si sus hojas no fueran recias, parecía un sauce llorón. 6. Si yo quisiera perder el tiempo, revolvería nuestros archivos y la memoria de nuestros ancianos ...

6. Поясніть причини вживання Pretérito imperfecto de subjuntivo; перекладіть речення на українську мову:

1. A falta de una vivienda adecuada, dormían en el cuartito de la escuela, aquel cuartito que en otro tiempo ocupara el maestro don Silvestre, siempre recordado y querido por la aldea. 2. El escaso dinero que trajeran consigo disminuía rápidamente. 3. Eran apenas los cinco peones fieles que a su llegada encontrara y tres sabaneros más. 4. Desde la primera noche que la viera me había sido extremadamente simpática. 5. El moreno se acaba de bajar, en una esquina, de la guagua que tomara en Enramada, luego de abandonar la casa de la novia de Rolando Cintra, y guiaba sus pasos hada un cuartel blanco (6. Poco después, el hombre de la túnica azul, que Ramiro viera al entrar, presentóse.

7. Перекладіть на іспанську мову:

1. Інспектор попросив, щоб йому показали документи. 2. Хуан сказав, щоб його не чекали раніше 8-ї години. 3. Усі сумнівалися, щоб такі слова втішили нещасного. 4. Ми боялися, що вони не прийдуть наступного дня. 5. Лікар, як завжди в подібних випадках, порадив, щоб хворий лежав у ліжку та дотримувався дієти. 6. Було необхідно, щоб присутні діяли рішуче та швидко.

7. Хлопчик боявся, що мати не зрозуміє його і лятиметься. 8. Ніхто не вірив, що подібний випадок не повториться надалі. 9. Було потрібно, щоб цемент негайно відправили на будівництво. 10. Мати заборонила, щоб у її присутності вимовляли це ім'я. 11. Мене попросили, щоб я повернув журнал якомога раніше. 12. Хто б це міг припустити! 13. Я хотів би вам допомогти. 14. Усіх порадувало повідомлення про те, що бригада працюватиме у новому районі. 15. Ми не були задоволені тим, що через день мали виїхати з цього міста. 16. Населення боялося, що буря завдасть великої шкоди. 17. Ніхто не думав, що у Педро стільки підозр. 18. Вони поводитися так, начебто були вдома. 19. Якби команда була підготовлена краще, можна було би розраховувати на великий успіх у змаганнях. 20. Якби вони пішли годині о шостій, ми встигли б дописати статтю. 21. У залі не було нікого, хто б міг порозумітися з нею шведською мовою.

3.3. *Pretérito perfecto de subjuntivo*

а) *Pretérito perfecto* виражає, як і інші часи *subjuntivo*, передбачувану, бажану, можливу і т.п. дію, яка, на відміну простих часів, мислиться як завершена і передує дії головного речення. Використовується *Préterito perfecto* тільки в тому випадку, якщо присудок головного речення стоїть в одній з наступних форм: *Presente de indicativo*, *Pretérito perfecto de indicativo*, *Futuro imperfecto de indicativo*, *Imperativo*:

*Temo que Josefina no **haya prevenido** a nadie.* - Я боюсь, що Хосефіна нікого не попередила.

*Carmen, **discúlpame** que **me haya demorado**.* - Кармен, вибач мені за те, що я затримався.

*Todo eso ocurrirá después de que yo **haya muerto**.* - Все це станеться після того, як я помру.

*Lo **haremos** cuando **hayamos regresado** a casa.* - Ми це зробимо, коли вже будемо вдома.

В останньому випадку можна було вжити Presente de subjuntivo, але тоді не була б виражена думка про те, що дія, що передається дієсловом **regresar**, обов'язково передус (а не відбувається одночасно) дії дієслова **hacer**.

б) При вживанні в самостійних реченнях Pretérito perfecto de subjuntivo також означає дію, що передус моменту висловлювання:

Quizás **haya llegado** el medico. - Можливо, лікар уже прийшов.

Ejercicios

1. Поставте дієслова у дужках у відповідну форму Pretérito perfecto de subjuntivo:

1. Mis parientes sienten mucho que no _____ (presenciar) la fiesta familiar. 2. Juana teme que no lo _____ (comprender). 3. José lamenta que _____ (partir) para Odesa. 4. Es extraño que _____ (encontrarse) con ella.

2. Поставте дієслова у дужках у відповідну форму Pretérito perfecto de subjuntivo; поясніть причини вживання modo subjuntivo:

a) 1. Es extraño que el gerente no _____ (telefonar) todavía. 2. Nadie cree que el guerrillero _____ (ser) metido en la cárcel. 3. Es probable que los obreros _____ (hacer) todo lo necesario. 4. No hay nadie que no _____ (ver) ese monumento. 5. Sentimos mucho que Pedro _____ (ponerse) enfermo justamente esta semana. 6. Temo que tú no le _____ (sosegar) con las palabras. 7. Dudo mucho que alguien te _____ (aconsejar) tal procedimiento. 8. No pienso que el médico _____ (recomendar) al enfermo estar a dieta. 9. Cuando _____ (regresar) de su comisión de servido, venga a verme. 10. Es preciso que cuando nosotros regresemos de Kíev, ella _____ (preparar) su informe. 11. Toda la familia está contenta de que _____ (recibir) la vivienda. 12. La madre se extraña de que el niño _____ (sacar) una mala nota. 13. Siento mucho que tú no _____ (recibir) mi invitación a tiempo. 14. Es dudoso que ustedes _____ (saber) la verdad. 15. No es sabido que el

patriota _____ (ser puesto) en libertad. 16. Es imposible que el joven _____ (cometer) este error. 17. No es evidente que el criminal _____ (arrepentirse). 18. No se extrañe Ud. que nadie _____ (oponerse) a la resolución. 19. No es cierto que los Alvarez _____ (irse) para México.

b) 1. Es extraño que no _____ (llegar) (ellos) ya. 2. Perdonad que mi torpeza no me _____ (permitir) comprender antes esos delicados sentimientos. 3. Estaba tan ocupado ... mas, me alegro que mi sobrino _____ (aprovechar) las instrucciones que le he dado. 4. Lo que le debo es que me _____ (abrir) (usted) en la vida otros horizontes mejores. 5. No sé. Tal vez _____ (hablar) (yo) así, porque ... No sé. Quizás _____ (querer) hacerles ver ... que yo soy yo. 6. Dispénseme usted que le _____ (dar) (yo) la noticia así tan de repente. 7. Lástima que esa niña _____ (meterse) monja. 8. No creo que me _____ (ver) (él) ... 9. Al general no le ha gustado que tu _____ (dirigirse) a mí y no a él. 10. Vamos poco a poco, señor mío, ... no creo que mi hija _____ (corresponder) ese amor, ni que _____ (mantener) esas relaciones sin consultar conmigo ... 11. ¿Pero es posible que usted no _____ (pensar) jamás en recompensar mis sacrificios? 12. Sí, hombre, y ¿qué? no temas nada: aquí estoy yo para favorecerte siempre, aunque _____ (portarse) tan ingratamente conmigo. 13. Ni siquiera estoy seguro de que mi hija se lo _____ (pedir). 14. Y me alegro de que _____ (terminar) (ellos).

3. Перекладіть на іспанську мову:

1. Я хочу прийняти душ. Хоч би вже полагодили трубу. 2. Сподіваюся, ти повідомив друзів про наше весілля. 3. Дивно, що Алісія ніколи не була у Мадриді. 4. Я не вірю, що Реал переміг. 5. Ти не впевнений, що твої діти добре поводитися в таборі? 6. Здається дивним, що вони змінили номер телефону. 7. ТБ не працює. Напевно, він зламався. 8. Белен прокинулася пізно. Сподіваюся, вона не спізнилася на співбесіду. 9. У Вас Болить у горлі? Можливо, Ви застудилися. 10. Я шкодую, що не повернув тобі гаманець раніше.

4. *Поставте дієслова у дужках у відповідну форму Pretérito perfecto de subjuntivo там, де це необхідно:*

1. Yo pienso que _____ (facturar, él) su maleta. 2. Qué lástima que mis amigos no me _____ (escribir) de su viaje. 3. Cuando regresen mis amigos, quizá _____ (marcharse, yo) al sur. 4. Tal vez _____ (terminar, él) sus estudios. 5. Para el primero de enero quizá _____ (regresar, ella) de la comisión de servicio. 6. Creo que es necesario que _____ (llamar, él) a un mozo para que éste le _____ (facturar) la maleta. 7. Dudo que ya _____ (comprar, tú) el traje. 8. No crees que ya _____ (probarse, yo) el abrigo. 9. No pensamos que todavía no _____ (volver, ellos) de la tienda. 10. Siento que no _____ (quedarse) a ti el sombrero. 11. No estoy seguro de que el vendedor ya me _____ (traer) el traje gris. 12. Me alegro que _____ (comprar, Ud) los pasajes de ida y vuelta. 13. Sentimos mucho que no _____ (ir, él) con nosotros. 14. Temo que _____ (perder, ella) el tren. 15. Estamos muy contentos de que nos _____ (reservar, ellos) las habitaciones de antemano. 16. Está enfadado de que no le _____ (recibir, ellos). 17. No afirma que su amigo _____ (visitar) España. 18. Los pasajeros se enfadan que _____ (aplazar) la salida del avión. 19. Es posible que ya _____ (venir, ellos). 20. Es lástima que no _____ (reservar, yo) una habitación de antemano. 21. Es raro que no me _____ (encontrar, tú) en la estación. 22. Tal vez no me _____ (ver, él). 23. Cuando llegues a la taquilla, quizás _____ (vender) ya todos los billetes. 24. Siento mucho que no _____ (hacer, tú) caso de sus ruegos a tiempo. 25. Carmen se extraña de que su hijo Juanito no la _____ (advertir) antes de que _____ (marcharse). 26. Es imposible que cuando _____ (regresar, yo) a casa mi madre, ya _____ (venir).

5. *Виконайте вправу за поданим прикладом:*

Приклад: - Yo lo he preguntado a Pedro. – No es posible que yo haya preguntado eso.

1. Dolores se lo (escribir) en su carta. – No es verdad que Dolores se lo (escribir) en su carta.

2. Ellos (concluir) el contrato. – Me alegra que ellos (concluir) el contrato.

3. Pedro (comprar) una revista. – No creo que Pedro (comprar) esta revista.

4. José (hospedarse) en el hotel de cuatro estrellas. – Es imposible que José (hospedarse) en tal hotel.

5. Carmen le (rogar) a Pablo. – Lo dudo que Carmen le (rogar) a Pablo.

6. *Перекладіть на іспанську мову:*

1. Сумніваюся, що вони вчинили правильно. 2. Мабуть, коли ви прийдете, я вже здам валізи у багаж. 3. Дивно, що його батьки ще не відповіли на листа. 4. Весь колектив шкодує, що стався такий випадок. 5. Неможливо, щоб йому досі ніхто не допоміг. 6. Невідомо, чи радив йому хтось це зробити. 7. Сумно, що він не виконав своєї обіцянки. 8. Сумнівно, що вони виступили проти Гонсалеса. 9. Дивно, що в подібних умовах ми впоралися із цим завданням. 10. Доповідач радий, що його повідомлення сподобалося майже всім. 11. Діти задоволені тим, що отримали до свята гарні подарунки. 12. Уболівальники засмучуються, що їхня команда програла суперникам. 13. Не думаємо, що подібне доручення доставило йому задоволення. 14. Я шкодую, що попередньо не дізналася про розклад поїздів. 15. Ми зовсім не впевнені, що Вероніка просила Рауля проводити її додому. 16. Можливо, ти помилився. 17. Жаль, що в концерті не брала участь ця співачка.

3.4. Pretérito pluscuamperfecto de subjuntivo

a) Обидві форми (на **-ra** и **-se**) вживаються в підрядному реченні в тому випадку, якщо присудок головного речення стоїть в одному з наступних часів: Pretérito imperfecto de indicativo, Pretérito indefinido de indicativo, Pretérito pluscuamperfecto de indicativo, Potencial imperfecto, Potencial perfecto.

У цих випадках Pretérito pluscuamperfecto вказує:

1) на передбачувану, можливу і т. п. дію, яка мислиться як закінчена,

довершена в минулому і передує іншій дії в минулому:

Don Mateo *temía* que el conde **se lo hubiera tenido** a mal. - Дон Матео боявся, як би граф уже не витлумачив це неправильно.

Su madre *murió* antes de que él **hubiese cumplido** los dos años. - Його мати померла, коли йому ще не виповнилося й двох років.

Había sentido un malestar extraño, como si le **hubiesen atravesado** el corazón con una aguja de hielo. - Його охопила дивна слабкість, наче його серце проткнули крижаною голкою.

2) на передбачувану, можливу і т. п. дію, яка мислиться як майбутня в плані минулого і передує іншій майбутній дії у минулому:

El cuchillo **se te hubiera caído** de las manos, y no *habrías manchado* tu pureza con la sangre de un semejante. - Ніж випав би в тебе з рук, і ти не заплямував би себе кров'ю ближнього.

Me *habría enterado* aunque no me lo **hubieras dicho** tú. - Я б усе одно дізнався про це, навіть якби ти мені нічого не сказав.

3) на нереальну дію, що відноситься до минулого часу в умовних реченнях (*Modo potencial*) третього типу:

Si **hubiéramos tenido** mejores armas, *habríamos hecho* algo más que contenerlos. - Якби зброя у нас була кращою, ми зробили б набагато більше, а не просто затримали б їх.

4) на можливу, бажану дію у минулому, яка у момент мовлення вже не може відбутися, тобто нереальну, причому це вживання відбувається у простих реченнях:

No, no **hubieras sido** capaz de lo que dices...- Ні, ні, ти був не здатний на таке, про що говориш.

б) Вживання форми на **-ra** є дещо ширшим, чим форми на **-se**. Окрім перерахованих випадків вона може вживатися:

1) замість *Potencial perfecto* в самостійних реченнях:

De buena gana **hubiera renunciado** D. Mateo el papel que le hacía representar

el conde... - Дон Матео охоче відмовився б від тієї ролі, яку змушував його грати граф.

2) замість *Potencial perfecto* у головному реченні третього типу умовних речень (*Modo potencial*):

Si Don Genaro le hubiera ordenado que se estrellara la cabeza sontra las piedras, lo **hubiera hecho** sin titubear. - Якби дон Хенаро наказав би йому розбити голову об каміння, він би зробив це без вагання.

Ejercicios

1. *Поставте дієслова у дужках у двох формах Pretérito pluscuamperfecto de subjuntivo:*

1. Era extraño que todavía no _____ (llegar) al pueblo. 2. Todos temían que no _____ (comprender) nada. 3. Nadie creyó que el día anterior le _____ (permitir) a Juan no asistir a las clases. 4. Sentí que no _____ (dirigirse) directamente a Sánchez.

2. *Поставте дієслова у дужках в одну з форм Pretérito pluscuamperfecto de subjuntivo і поясніть причини його вживання; використовуйте в пункті b форму на -se, а в пункті c форму на -ra; перекладіть речення на українську мову:*

a) 1. Los guerrilleros atacaron a los gendarmes antes de que éstos _____ (comprender) su situación desesperada. 2. Parecía imposible que en aquel entonces esta mujer _____ (cantar) bien. 3. Miguel hablaba de esta ciudad como si _____ (estar) en ella antes. 4. El funcionario se extrañó sobremanera de que nosotros no _____ (recibir) la carta todavía. 5. Osvaldo temía que yo _____ (irse) antes de que regresara su hermano. 6. ¡Si tú _____ (saber) de antemano lo que pasaba allí! 7. Sentí mucho que no _____ (poder) visitaros antes. 8. Fue imposible que los pescadores ya _____ (hacerse) a la mar. 9. Nos inquietaba que no _____ (venir) hasta la medianoche. 10. No era derto que el ministro _____ (presentar) su renuncia. 11. Si el adversario

_____ (ser descubierto) antes, su ataque no habría tenido ningún éxito. 12. Si la _____ (ver) ayer, no diría tal necedad.

b) 1. La desgrada del amigo le afectó más de lo que él mismo _____ (poder) imaginar. 2. De buenas ganas la mujer _____ (quedarse) con ellos, con el grupo, hadéndoles de comer, sirviéndoles. 3. Pero quién sabe si yo _____ (animarse) a pedir, aunque estuviese hambriento ... 4. Quizás los visitantes seguían su inacabable sobremesa ... y Benita no se animaba a salir hasta tanto _____ (recogerse - піти додому) todos. 5. ¿Por qué demoraba tanto? ¿Sería que (ellos) la _____ (descubrir)? 6. No era que (él) no _____ (pensar) antes en lo peor, pero llegó un momento de ofuscación total ... 7. Su acento (de ella) fue tan sinceramente desesperado que la sospecha de que _____ (estar) allí con un hombre se borró del ánimo de Juan. 8. ¿Y si Juan _____ (marcharse) y los peones estuviesen demorando simplemente el traer la noticia? 9. Porque temí que el guía _____ (equivocar) el camino. 10. Sabe Dios lo que _____ (pasar) a no ser por la intervención oportuna de manita.

c) 1 Jamás _____ (pensar) Juan en semejante solución; no sabía cómo expresar su agradecimiento al inspector. 2. No es que sólo _____ (oír) hablar, sino que por tí misma pudiste ver en qué consistía ese dichoso sistema. 3. Joaquín se sintió extenuado, como si _____ (evaporarse) de repente la savia de su organismo. 4. ¡Si yo _____ (adivinar) que (él) me quería tanto! 5. ¡Quién _____ (poder) leer en aquella escritura suntuosa y estremecida! 6. ¿Era posible que Beatriz no _____ (querer) redbir su mensaje? 7. Como si esto _____ (ser) una señal, la tierra enmudeció más aun. 8. El _____ (querer) identificarse con la paz de aquellas cosas familiares ... pero su cabeza hervía de un modo insufrible. 9. Les juro a ustedes que yo solo nunca _____ (atreverse).

3. *Прослідкуйте за вживанням форм Pretérito pluscuamperfecto de subjuntivo в умовних реченнях та поясніть їх причини; перекладіть речення на українську мову:*

1. Si hubiera sabido antes que usted era de los Nuñez de Tres Cruces, hijo del viejo Indalecio, no habría tenido motivos de queja. 2. Un pensamiento barrió esas visiones: si Juan se hubiera marchado ya, imposible que los otros no viniesen a comunicárselo al capataz. 3. Si yo no hubiera venido, me parece que usted (= usted) no tendría tantos motivos para estar así ... 4. Si en mi niñez ... me hubieran traído aquí, también me habrían parecido encantadores estos desnudos cerros ... 5. Ninguno de los pequeños propietarios respondió. En verdad, si hubiesen sabido el atraso de Polidoro Yébeniz, el arriero, a lo mejor habrían resuelto el asunto, tal como les aconsejaba el dueño de la casa. 6. Si Dios no hubiera hecho a Jerez, ¡cuan imperfecta sería su obra! 7. Si yo hubiera nacido bajo este sol, habría sido guerrillero ...

4. Прослідкуйте за вживанням Pretérito pluscuamperfecto de subjuntivo в наступних реченнях та поясніть причини вживання форми на -ra; перекладіть речення на українську мову:

1. ¡Oh, si hubiera podido aplastar todo el teatro de una gran puñada, lo hubiera hecho sin vacilar. 2. Si me hubiesen dicho en aquel momento: "Se ha muerto tu padre," no hubiera recibido impresión más cruel. 3. Por lo visto, mi novia pensaba que el agravio habría sido menor si el adversario hubiera tenido las piernas derechas. 4. Si me hubieras dicho anoche que pensabas venir, hubiéramos podido ponernos de acuerdo y venir juntas. 5. Si fuera algo grave (ella) ya me hubiera buscado.

5. Вкажіть форми Pretérito pluscuamperfecto de subjuntivo та поясніть причини їх вживання в наступних реченнях; перекладіть речення на українську мову:

1. Debía ser una muchacha buena y también inteligente, y hasta valiente; de otro modo, de seguro que Rolando Cintra no se hubiese interesado en ella. 2. Don Camilo no era hombre sutil, y aunque lo fuese, las alteraciones del humor de Zabaleta lo hubiesen condenado a la duda en casos imprevistos como éste. 3. Dijo que hubiera sido mejor tener huevos y jamón para el desayuno. 4. En cualquiera otra ocasión esto me hubiera halagado. 5. Además, era difícilísimo suponer que tanto amor como aquella gentil muchacha me había demostrado en el tiempo que duraron nuestras

relaciones se hubiese desvanecido ... 6. ¡Cómo hubiera querido gritarles a todas esas viejas imbéciles mi desprecio ...! 7. ¿No será que usted hubiera preferido que Ernesto se casara con Carmen? 8. ¡Yo! - exclamó doña Bárbara, enrojando súbitamente, cual si la hubiesen abofeteado. 9. Si sólo (él) hubiera sabido que lo iban a arrestar habría contestado con mejores argumentos. 10. Sin la menor ostentación, como si toda la vida lo hubiese hecho, al anochecer Morales ensillaba su yegua y galopaba las cuatro leguas que lo separaban de sus enfermitos.

6. Перекладіть на іспанську мову:

1. Я був радий, що наші друзі вже навчилися добре говорити іспанською. 2. Ніхто не думав, що Франсіско колись у дитинстві грав на скрипці. 3. Ми дуже шкодували, що ти не дістав квитки на ту виставу. 4. Перш ніж вони розповіли нам цю історію, ми самі здогадалися про все. 5. Я не знав, що вони могли замислити. 6. Ти не повірив, що ми тоді хотіли допомогти тобі. 7. Мешканці боялися, що ворог уже оточив їхнє місто. 8. Було дуже дивно, що вони пішли і не сказали нам про це. 9. Водій не був упевнений, що дорогу на старій ділянці вже відремонтували. 10. Ми шкодуємо, що минулого року не змогли побувати у цих краях. 11. Якби вони одразу сказали нам правду, то вчорашніх подій не могло статися. 12. Дружба Педро і Хуана не обірвалася б, якби два роки тому сім'я Хуана не поїхала до іншого міста. 13. Сказавши це, Роберто несподівано замовк, ніби хтось заборонив розповідати йому далі. 14. Хоч би він уже все зробив заздалегідь! 15. Якби тобі подобалася робота, ти не пішов би із заводу і не працював би зараз у іншому місці. 16. Якби ви знали, що зі мною відбувалося! 17. Кому ж це було відомо! 18. Ми боялися, що коли ми дістанемося до табору геологів, там уже нікого не буде.

EJERCICIOS DE RESUMEN

1. Поставте дієслова у відповідну форму *modo subjuntivo* у підрядних реченнях:

a) Приклад: Recomiendo que trabajen.

Recomendaré que trabajen.

Recomendaría que trabajaran.

1. Nos oponemos a que lo sepa nuestro hijo.

Nos oponimos _____.

Nos opondremos _____.

2. Necesitas que te vea un oculista.

Necesitabas _____.

Necesitarás _____.

3. He mandado que se quede con sus primos.

Había mandado _____.

Mandaré _____.

4. Insiste en que no fumemos.

Insistirá en _____.

Insistió en _____.

5. Me piden que pague la factura.

Me pedirán _____.

Me pedían _____.

6. Te dejo que compres lo que quieras.

Te dejaré _____.

Te dejé _____.

b) Приклад: Nicolás lamenta que no se lo hayan comunicado.

Nicolás lamentaba que no se lo hubieran comunicado.

1. No me gusta que hayáis hablado mal de Carolina.

No me gustó _____.

2. Nos. extraña que hayan pasado por Barcelona sin avisarnos.

Nos extrañó _____.

3. Me alegro (de) que lo hayas terminado.

Me alegré _____.

4. Le agrada que le hayáis escrito.

Le agradaba _____.

2. Поставте дієслова у дужках у відповідну форму modo subjuntivo:

1. Concha se puso muy contenta de que su marido _____ (conseguir) al fin un aumento de sueldo. 2. Me telefonaron antes de que yo _____ (salir). 3. Es suficiente con tal de que _____ (estar, vosotros) de regreso a las ocho. 4. No me moveré de aquí hasta que _____ (llegar) César. 5. He venido sin que _____ (saberlo) nadie. 6. ¡Ojalá _____ (tener, tú) suerte! 7. ¡Que _____ (hacer, ellos) lo que quieran! 8. Era sorprendente que Conchita _____ (hablar) perfectamente el chino. 9. El coche volcó sin que le _____ (dar) tiempo al conductor a enderezarlo. 10. El profesor nos advirtió que _____ (tener, nosotros) fe en nuestra labor profesional. 11. Me dijo que _____ (vivir, él) donde _____ (vivir, él), siempre encontraría buena gente. 12. Los madrileños temen que la huelga de los obreros no _____ (solucionarse) tan pronto como quieran. 13. El jurado duda de que _____ (haber) alguna obra que _____ (merecer) el primer premio. 14. Los huelguistas exigían que el gobierno _____ (revisar) su salario. 15. Esta noche podrás salir, con tal de que _____ (regresar, tú) temprano. 16. Los jugadores protestaron al arbitro de que _____ (pitar, él) un penalty contra su equipo. 17. Estoy como si _____ (darme, ellos) una paliza.

3. Поставте дієслова у дужках у відповідну часову та поясніть причини її вживання:

1. No suponíamos que _____ (haber) agua en este páramo. 2. Las ventanas tenían tanto polvo que parecía que nunca _____ (limpiarlas). 3. A pesar de que _____ (hacerse, él) el duro, tiene muy buen corazón. 4. ¡Desconfía de quienes _____ (alabarte)! 5. Nunca creí que aquel hombre _____ (ser) un sinvergüenza. 6. Mientras _____ (dormir, él), le dolerá

menos porque no se moverá. 7. No tenía noticia de que _____ (casarse, tu). 8. Juan hizo aquello porque, de lo contrario, _____ (perder, él) una buena ocasión. 9. ¡Ojalá _____ (encontrar, ellos) lo que buscaban!

4. Замініть інфінітивні звороти на еквівалентні підрядні речення:

Приклад: - En caso de no poder (ellos) venir, que hagan el favor de avisarme.

- En caso de que ellos no puedan venir que hagan el favor de avisarme.

1. Me telefonaron antes de salir yo. 2. He venido sin saberlo nadie. 3. Para salir tu, tengo que quedarme yo en casa. 4. Se ha quedado sin cena por haber llegado tarde. 5. A pesar de haber luna, la noche estaba bastante oscura. 6. Con limitarse a sonreír sin decir nada, harás muy buen papel. 7. Hasta llegar Juan, no me moveré de aquí.

5. Зробіть необхідні зміни у головному на підрядному реченнях, зверніть увагу на узгодження присудків:

Приклад: Mis amigos no **repararían** en gastos con tal de que los resultados fueran satisfactorios. - Mis amigos no **repararán** en gastos con tal de que los resultados sean satisfactorios. - Mis amigos no **reparan** en gastos con tal de que los resultados sean satisfactorios.

1. Estoy seguro de que Lope no **vendría** a descansar con nosotros, a no ser que se lo pidiéramos. 2. No me **importaría** hacer esta traducción, con tal de que me la pagaran bien. 3. El poeta no **escribiría** ni una sola ubra más, a menos que los editores le dieran la seguridad de publicarla inmediatamente. 4. Luisa se **pondría** un vestido nuevo casi todos los días, a fin de que sus amistades admiraran su elegancia y buen gusto.

6. Тричі змініть речення співвідносячи їх з планом минулого, майбутнього і майбутнього в минулому:

Приклад: Aunque trabajamos juntos no nos llevamos bien.

a) Aunque trabajábamos juntos, no nos llevábamos bien.

b) Aunque trabajemos juntos, no nos llevaremos bien.

c) Aunque trabajáramos juntos no nos llevaríamos bien.

1. Aunque tengo coche, no me gusta conducir. 2. Aunque come mucho, no engorda. 3. Aunque viene a la biblioteca cada día, nunca nos vemos. 4. A pesar de que vive en el quinto piso, no utiliza el ascensor. 5. Aunque te entrenas cada día, no consigues nada.

7. Перетворіть складносурядні пропозиції на складнопідрядні:

Приклад: - Te has portado bien conmigo y te lo agradezco.

- Te lo agradezco que te hayas portado bien conmigo.

1. Iremos a verlo y después comentaremos con ustedes lo ocurrido. *Después de que* _____. 2. Últimamente has tenido muchos disgustos y lo siento. *Siento que* _____. 3. Habían elegido como director a un hombre poco experto, y eso me pareció muy extraño. *Me pareció muy extraño que* _____. 4. Quería hacer la comida, pero mi madre no me lo permitió. *Mi madre no me permitió que* _____. 5. Francisco ha decidido abandonar el deporte y yo me alegro. *Me alegro de que* _____. 6. Sus amigas siempre la criticaban y a ella no le hacía ninguna gracia. *No le hacía ninguna gracia que* _____.

8. Змініть фрази, поставивши на початку виділені курсивом прислівники:

1. Has estado, *tal vez*, en nuestro club. 2. Se tratará, *acaso*, de un hombre muy conocido. 3. Eso es, *quizá*, demasiado elemental. 4. Es, *tal vez*, el mejor espectáculo que he visto en los últimos años.

9. Поставте вказані у дужках інфінітиви у відповідний час умовного (Modo subjuntivo) або дійсного способу:

1. Conocemos a un carpintero que _____ (saber) hacer lo que dices. 2. Necesitamos un carpintero que _____ (saber) hacer lo que dices. 3. Habían comprado un tocadiscos que _____ (sonar) bien. 4. Querrían comprar un tocadiscos que _____ (sonar) bien. 5. Conozco a una persona que _____ (poder) ayudarte. 6. Hay que encontrar a una persona que _____ (poder) ayudarte. 7. He estado en un restaurante donde _____ (servir) buenas ensaladas. 8. ¿Conoces algún restaurante donde _____ (servir)

buenas ensaladas? 9. Tengo un canario que _____ (cantar) bien. 10. Busco un canario que _____ (cantar) bien.

10. *Поставте присудки головних речень у негативну форму, змінивши відповідним чином спосіб дієслів у підрядних реченнях:*

1. Pienso que pronto terminaremos el trabajo. 2. Creemos que dentro de una semana ellas volverán. 3. Te predigo que tendrás buena suerte. 4. El jefe le asegura al empleado que él recibirá un premio. 5. Pienso que él ya ha venido. 6. Rosa cree que has ayudado a Pedro. 7. El redactor creyó que los autores cumplirían con su promesa. 8. Los defensores preveían que el enemigo repetiría el ataque. 9. Creí que era un hombre de confianza. 10. Luis estaba seguro de que Pedro había salido a fines de mes. 11. Todos pensaban que tu amigo había terminado el instituto. 12. Creí que él había venido antes. 13. Era derto que aquellos hombres fueron culpables. 14. Era sabido que María había conocido a aquel compañero durante su estancia en Moscú. 15. Se sabe que a fines del mes llegará una delegación. 16. Es derto que Pedro ha descansado bien. 17. Es cierto que dentro de algunos días se terminará la obra. 18. Es exacto que el ha querido renovar sus estudios. 19. Es sabido que han vivido mucho en el extranjero.

11. *Поставте дієслова у дужках у відповідну форму todo subjuntivo:*

1. La razón manda que _____ (vencer) nuestras pasiones. 2. Caminabas por la calle a pasos tan acelerados como si _____ (tener) mucha prisa. 3. Antes de que yo _____ (poder) salir del aturdimiento que me causaron sus palabras, Rómulo se fue. 4. El buen hombre quería que nosotros por un momento _____ (olvidar) nuestro gran disgusto y hasta que _____ (creerse) los hombres más felices del mundo. 5. Te ruego que _____ (ir) al cine y _____ (tomar) las entradas para la función de noche. 6. Cualesquiera que _____ (ser) tus palabras, no me ofenderán. 7. Siento mucho que su esposa no _____ (poder) venir. 8. Los presentes se extrañan tanto como si no _____ (esperar) a nadie. 9. Quienquiera que _____ (venir), será redbido como amigo mío. 10. Conviene que tú _____ (contarlo) todo a tus

conocidos. 11. Los padres temían que su hijo _____ (venir) tarde. 12. No pude articular una sola palabra, como si una parálisis me _____ (impedir) mover la lengua. 13. No me hieren tus palabras por amargas que _____ (ser). 14. ¿Hay un médico que me _____ (curar)? 15. Quisiera hablar con quien me _____ (entender). 16. Dime lo que _____ (desear). 17. Haré lo que _____ (poder) para salvarte. 18. No conozco a nadie que _____ (poder) relatar esto mejor que tú. 19. Nada más ocurrió aquel día que _____ (merecer) ser mencionado. 20. Espero que tú _____ (volver) pronto. 21. Dondequiera que _____ (estar) vosotros, no os olvidaremos. 22. Con frecuencia me exigía que _____ (estar) esperando a cualquier persona hasta que ésta _____ (llegar) para entregar algún documento. 23. Lancé dos silbidos e inmediatamente como si los _____ (repetir) el eco, oí dos silbidos del lado del mar. 24. Cualquiera que _____ (ser) la película, voy a verla. 25. ¿Cuándo puedo venir? - Venga cuando _____ (querer). 26. Hoy en cuanto _____ (llegar) a casa, escribiré a mi padre, a fin de que _____ (enviarme) algunos documentos que necesito. 27. No digáis mal del año hasta que _____ (ser) pasado. *Refrán.* 28. Era maravilloso que una mujer tan delicada _____ (tener) tanta padenda y valentía. 29. No hay bien ni mal que den años _____ (durar). *Refrán.* 30. El abuelo pidió a su nieto que le _____ (traer) un vaso de té. 31. Es posible que mañana _____ (proyectarse) una nueva película. 32. Me extraña que vosotros no _____ (tener) hambre. 33. No hay mal que por bien no _____ (venir). *Refrán.*

12. *Поставте дієслова у дужках у відповідну форму todo subjuntivo; перекладіть речення на українську мову:*

1. Le exigió a los gritos que _____ (publicar) un desmentido. 2. Cambiará la conciencia de estas gentes acorraladas cuando _____ (cambiar) la base de su economía, de su vida. 3. Aquella ostentación tenía irritado al pueblo que no creía que _____ (haber) derecho a hacer aquello. 4. Parecía imposible que un hombre _____ (trabajar) tanto. 5. Su madre murió antes de que él

_____ (cumplir) los dos años y su padre no se había vuelto a casar. 6. Haré lo que usted _____ (querer), pero no hable así de mi padre. 7. Loco Fermín ... haría reír a carcajadas a cuantos _____ (escuchar) posteriormente el relato ... 8. No puede ser que (nosotros) no _____ (salir) de la bahía en toda la noche. 9. Ha sentido un malestar extraño, como si _____ (atravesarle) el corazón con una aguja de hielo. 10. El padre accedió a su manera: negando que _____ (tener) tal propósito de castigar a Caniquí severamente. 11. Te imaginarás que lo menos que puedo exigirte es que _____ (hacer) esfuerzo y _____ (escucharme). 12. Antes de que Marcela _____ (poder) responder, el joven ... desapareció. 13. No hay para Guatemala más que una senda: hacer que su pueblo ... _____ (ser) dueño de su vida. 14. Todo lo que ustedes _____ (resolver) está bien. 15. El temor de que el viaje _____ (prolongarse), de que _____ (llegar) a dominar por completo el hombre, las volvía egoístas. 16. Se bañaba aunque _____ (hacer) un poco de frío, con tal de que _____ (haber) sol. 17. Ojalá _____ (poder) ser yo, aunque pecador, un ejemplo para ti; me gustaría. 18. Es extraño que hasta ahora (nosotros) no _____ (hacer) una afirmación muy importante. 19. Cuando (tú) _____ (terminar) de agasajar a las damas tengo que pedirte algo. 20. Una vez que _____ (triunfar) les enseñaremos a pensar. 21. ¿Cuándo quizá no _____ (pasar) diez días sin que (ellos) _____ (salir) de aquí? 22. Luis se había sentido después completamente vacío, como si _____ (introducirle) en el cuerpo una enorme cuchara y _____ (sacarle) todo el organismo, y sólo _____ (quedar) en él la piel con una apariencia de vida.

13. *Визначте причини вживання тодо subjuntivo в наступних реченнях; перекладіть речення на українську мову:*

1. Quizás tengas razón ... 2. ¿Y qué importancia tiene lo que a mi me parezca? 3. Cuando no quiera que sigas aquí te lo digo. 4. Lindor sonrió ampliamente, como si hubiera escuchado una broma. 5. Pero para poder quedarte, hubieras debido luchar para que las cosas mejoraran. 6. Pero le suplico (a usted) que volvamos a nuestro

asunto. 7. ¡Ay de aquellos que lo hayan echado en olvido! 8. Yo no sé, me da mucha pena que (ustedes) tengan que irse ... 9. Nunca habrá en el mundo nada comparable a una mujer hermosa. Dondequiera que se la encuentre, en la ciudad o en la aldea, en el palacio o en la choza, ella siempre será la delicia de los ojos y la dicha del corazón. 10. ¡Si te contara hasta dónde ha llegado ese infame conmigo ...! 11. Adiós; excuse usted que le haya detenido. 12. En aquel momento temí que mi vecino Olerón hubiese oído el ruido ... 13. En cuanto a Lorenzo, hacía tanto tiempo que vivía fuera de la realidad que no era posible que previese el apremio de aquellos menesteres. 14. Y hubiera sido cuento de nunca acabar el de las brujerías de doña Bárbara, si Pajaróte no hubiera desviado la charla ... 15. No sabemos cómo hubiera sido Doña Perfecta amando. 16. Es extraño que hasta ahora no hayamos hecho una afirmación muy importante 17. Si él estuviera en casa, nadie nos insultaría. 18. Anselmo es mi amigo. Eso lo hubiera hecho por cualquier amigo. 19. No es que no te quiera. Gloria, ni que crea que no podamos ser felices. Es que me irrita que ella (la madre de Gloria) disponga de nuestras vidas como propias; que en todo esté, que todo lo ordene. 20. Nada conoció ni ha conocido mamá. ¡Ojalá lo conociera, aunque me hubiese matado! 21. Yo niego lo que no es derto: si fuera, no iba a negarlo. 22. Si fuera usted, como presumo, el autor de la grada, (*рум.*: поступок) merecería que le tuviesen toda la vida encerrado en un calabozo como me han tenido a mí cinco días. 23. ¡Si supiera usted lo que me está pasando en este momento! 24. Si yo fuera un hombre aturdido, falto de previsión y de calculo, quizá hubiera hecho aquella noche una barbaridad muy gorda. 25. Pues mira, marqués, yo desearía que tu te encargases del negocio ... 26. Sobrino, si algo hubiéramos tenido en el mundo (*рум.*: баул), esos bandidos nos lo hubieran llevado. 27. ¡Cuánto hubiera dado mi tío por que (*рум.*: за те, щоб) D. Fulgencio estuviera ocupado! 28. Sin embargo ... a mí no me importa ya mucho esta chica, basta que me haya despredado.

14. Перекладіть речення на іспанську мову:

1. Сіро дивується, що його знайомий може купатися за такої холодної погоди. 2. Ніхто не думав, що відбудуться якісь зміни у порядку денному

конференції. 3. Я попросив його, щоб він зайшов в аптеку і купив ліки. 4. Капітан корабля вимагає, щоб портова влада дала йому лоцмана. 5. Кармен боялася, що хтось дізнається про її маленьку таємницю. 6. Ніхто його не просив, щоб він брався за цю справу. 7. Було необхідно, щоб нові товари надійшли у продаж якнайшвидше. 8. Яким би сильним не був шторм, цей корабель піде своїм курсом. 9. Можливо, що нова група туристів прибуде до кінця дня. 10. Постановник нового фільму ще не знайшов актора, який міг би зіграти головну роль. 11. Той, хто забажає виступити, нехай надішле записку до президії. 12. Як тільки сніг випаде, ми почнемо кататися на лижах. 13. Де б не виступав цей лектор, йому всюди ставили багато цікавих питань. 14. Якби це була нецікава вистава, глядачі б стільки не аплодували. 15. Якби раніше була побудована гребля, то зараз не було б повені. 16. Я дороблю роботу до кінця, хоча на це піде багато часу. 17. Дайте йому час, щоб він виправив свою помилку. 18. Батьки хотіли, щоб їхні діти ще у школі вивчили дві іноземні мови. 19. Я радий, що він приїхав разом із усією своєю сім'єю. 20. Жителі містечка жалкували, що до них не приїхали ці артисти. 21. Можливо, що спектакль уже скінчився. 22. Студенти раділи, що екзаменаційна сесія закінчилася.

SERÍA INTERESANTE CONOCER

!!! Запам'ятайте деякі адвербіальні звороти, які свідчать про спосіб чи характер реалізації впливу:

a bulto	приблизно, на око
a ciegas	сліпо, наосліп
a hurtadillas	крадькома, потай
a pie juntillas, a pie juntillo	уперто, із завзятістю
a tontas y a locas	вкрив і навскіс, безладно
a la chita callando	тихо, обережно, мовчки
a troche y moche, a trochemoche trochemoche	абияк, невпопад
a sabiendas	свідомо, свідомо
a la moda	модно
de prisa	поспішно
de golpe	раптом, швидко
de pronto	раптом
de improviso, de repente	несподівано, раптово

Доповніть речення відповідними адвербіальними зворотами:

al pie, en un abrir y cerrar de ojos, a buen seguro, a troche y moche, a sabiendas, en vano, una vez, a la chita callando, a todo correr, a oscuras, de buena gana

1. Repitió la lección _____ de la letra.
2. Todo terminó _____
3. Como había vivido siempre en la ciudad, _____ que nunca había visto ninguna libélula.
4. El abogado dijo mentiras en el juicio _____ .
5. Pedro es malo _____ .
6. Todo es _____ si no hay amor.
7. Yo, _____ , estaba en casa durmiendo tan tranquilo, eran las 3, y de repente, sonó el teléfono.
8. Y entonces, ¿qué le pudo suceder, por qué desapareció _____ ?
9. En viendo esto, huyeron _____ .
10. Nos quedamos _____ .
11. Oramos _____ cuando surge un problema, un sufrimiento o cuando tenemos el vivo deseo de obtener algo.

Voces de animales

<u>Animal</u>	<u>Verbo</u>	<u>Sonido</u>
Abeja (бджола)	zumar	zumbido
Asno (віслиук)	rebuznar, roznar, ornear	rebuzno, roznido
Becerro (молодий бичок)	berrear	berrea
Buey (віл)	mugir	mugido
Búho (філін)	ulular	ululato
Caballo (кінь)	relinchar, bufar	relincho, bufido
Cabra (коза)	balar	balido
Cerdo (свиня)	gruñir	gruñido
Ciervo (олень)	balar, berrear	balido, berrido
Cigüeña (лелека)	crotorar (con el pico)	-
Cochinillo (молочне порося)	guañir	-
Conejo (кролик)	chillar	chillido
Cordero (баранчик)	balar	balido
Cotorra (сорока)	carretear	-
Cuervo (ворон)	graznar, grajear, crascitar, croajar, urajear	graznido
Elefante (слон)	barritar, berrear	barrito, berrido
Gallina (курка)	cacarear, cloquear	cacareo, cloqueo
Ganso (гусак)	graznar	graznido
Gato (кіт)	maullar, ronronear, mayar	maullido, ronroneo, mayido
Grajo (грач)	graznar, grajear	graznido
Grillo (цвіркун)	chirriar, grillar (con los élitros)	chirrido
Grulla (журавель)	gruir	-
Jabalí (кабан)	guarrear, rebudiar, arruar	guarrido, rebudio
León (лев)	rugir	rugido
Liebre (заєць)	chillar	chillido
Lobo (вовк)	aullar, guarrear, otilar	aullido, guarrido
Loro (папуга)	garrir, carretear	-
Oveja (вівця)	balar, balitar	balido
Pájaro (птаха)	gorjear, trinar, piolar	gorjeo, trino

Paloma (голуб)	arrullar, zurear, cantalear	arrullo, zureo
Pantera (пантера)	himplar	-
Pato (качка)	parpar, graznar	-
Pavo (індик)	titar	-
Perdiz (куріпка)	cuchichiar, titear, ajear, serrar	cuchichí, titeo
Perro (собака)	ladrar, gañir, gruñir, latir	ladrido, gañido, gruñido,
Pollo (курча)	piar, piolar, piular	-
Rana (жаба)	croar, groar, charlear	-
Serpiente (змія)	-	silbo
Toro (бик)	bramar, mugir, bufar	bramido, mugido, bufido
Tórtola (горлиця)	arrullar	arrullo
Vaca (корова)	mugir, remudiar	mugido
Zorro (лис)	aullar, guarrear	aullido, guarrido, tauteo

Algunos platos regionales:

Galicia	lacón con grelos, pulpo a la gallega, vino
Asturias	“fabes”
Cantabria	cocido montañés
País Vasco	bacalao al pil-pil
La Rioja	pimientos asados, vino de Rioja
Navarra	espárragos
Aragón	cordero asado
Cataluña	pan con tomate, arroz negro, cava
Castilla y León	sopa castellana, vino ribera del Duero
Extremadura	ajo blanco
Madrid	cocido madrileño
Castilla la Mancha	salmorejo, queso manchego
Comunidad Valenciana	paella
Murcia	arroz
Andalucía	gazpacho, “pescaíto” frito
Canarias	papas
Baleares	queso de mahón

!!! Багато слів в іспанській мові на листі відрізняються лише літерами b чи v, та мають різне значення. Ось деякі з них:

balido	бляння	valido	улюбленець
basto	грубий	vasto	обширний
baya	ягода	vaya	форма дієслова ir
bello	гарний	vello	волосся, пушок
bienes	майно	vienes	форма дієслова venir
cabo	кінець; мис	cavo	форма дієслова cavar
hierba	трава	hierva	форма дієслова hervir
tubo	труба, трубка	tuvo	форма дієслова tener

Refranes

З пояснення здогадайтеся які прислів'я заховані у змішанні слів:

1. Se dice criticando la actitud de personas que comentan los defectos o desventajas de algo que recibieron (gratis o sin contrapartida).

el diente. mira A se regalado no le caballo

2. Muy a menudo una persona que tiene la costumbre de amenazar mucho no cumple las amenazas.

que no muerde. ladra Perro

3. Se dice de personas que tienen problemas por hablar demasiado.

boca pez. Por el la muere

4. Cuando el jefe no está, los subordinados hacen lo que les da la gana.

los no Cuando está, el ratones bailan. gato

5. Hacer o lograr dos cosas de una vez.

tiro. Matar pájaros un de dos

Los lazos familiares

Про яких членів сім'ї йдеться?

1. Es el hijo de mi hijo. – I E T O N

2. Es el padre de mi madre. – B O L U A E

3. Es el marido de mi madre. – R D A E P

4. Es el hijo de mi padre. – O N R M H E A

5. Son las hijas de mi hija. – N I E S A T

6. Es la hija de mi mujer. – A H J I
7. Es el padre de mis hijos. – M A I D R O
8. Es la madre de mi madre. – A A L B E U
9. Es la madre de mi hija. – M R E J U
10. Son los hijos de mis padres. – R O N S M E H A

!!! Оберіть правильний варіант, не забуваючи про те, що слова змінюють своє значення залежно від роду:

1. Tengo **el frente / la frente** caliente porque tengo fiebre.
En **el frente / la frente** de batalla murieron cientos de soldados.
2. No conoce a nadie en **el editorial / la editorial** que publicó su libro.
Hoy me ha gustado **el editorial / la editorial** del periódico.
3. En el siglo pasado se descubrió **el radio / la radio** como tratamiento contra el cáncer.
Ha estado todo el día escuchando **el radio / la radio**.
4. **El pez / la pez** sobrevivió en la pecera tres días.
El pez / la pez se obtiene de la trementina al acabar de sacarle el aguarrás.
5. Varias personas contrajeron **el cólera / la cólera**.
"Aguirre o **el cólera / la cólera** de Dios" es una buena película.
6. **El coma / la coma** es un estado patológico.
No ha puesto **el coma / la coma** en esta frase.
7. Acaba de hacer un borrón en **el margen / la margen** del folio.
Vive en **el margen / la margen** derecha del río.
8. **El cerezo / la cereza** que plantó mi padre está seco.
El hueso de **el cerezo / la cereza** se le atragantó.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Верба, Г. Г., Лопес Тапіа, Ф. Х. (2017). *Curso superior de español*. Вінниця: Нова книга, 354 с.
2. Виноградов, В. С. (2000). *Грамматика испанского языка: практический курс*. 4-е изд. Москва: Книжный дом «Университет», 432 с.
3. Дышлевая, И. А. (2016). *Gramática en uso. Практическая грамматика испанского языка*. СПб: Перспектива, 448 с.
4. Залєснова, О. В., Бокова, П. П. (2017). *El saber no pesa / Знання за плечима не носить*. Вінниця: Нова Книга, 392 с.
5. Корбозерова, Н. М., Попова, Н. М. (2018). *Іспанська мова*. Дніпропетровськ: Адверта, 330 с.
6. Castro, F. (2013). *Uso de la gramática española : nivel avanzado*. Edelsa.

Навчальне видання

ІСПАНСЬКА МОВА

Навчальний посібник з граматики іспанської мови
для студентів 2 курсу, які навчаються за спеціальністю
035 «Філологія»

У п о р я д н и к **БОЧАРНИКОВА** Тетяна Федорівна

В авторській редакції
Комп'ютерний набір *Т. Ф. Бочарникова*

Підписано до друку 27.11.2022. Формат 60×84/16.
Папір офсетний. Гарнітура «Таймс».
Ум. друк. арк. 1,86. Обл.-вид. арк. 1,52.
Тираж 5 пр. Зам. №

Видавництво
Народної української академії
Свідоцтво № 1153 від 16.12.2002

Надруковано у видавництві
Народної української академії
Україна, 61000, Харків, МСП, вул. Лермонтовська, 27.